

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-01

Bewusteloos SLO (zonder trauma)

Foto

Mogelijke symptomen

Een SLO met een flauwte:

- wordt bleek en ziet zwarte vlekken voor de ogen
- voelt zich zwak, soms ook misselijk
- begint te zweten, maar zijn huid voelt koud aan
- verliest het bewustzijn en valt neer

Bij een flauwte zal het SLO binnen de minuut terug bij bewustzijn komen.

Bij een gestoord bewustzijn komt het SLO niet snel bij, reageert het SLO niet.

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-01

ExNr

Naam

Bewusteloos SLO (zonder trauma)

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

- O Laat een SLO met de symptomen van een flauwte neerliggen
- O Hef de benen niet.
- O Is je de flauwte ziet aankomen, ondersteun het SLO dan bij het vallen.
- O Zorg voor frisse lucht, omstanders op afstand blijven, maak bovenste kledij los.
- O Leg koude kompressen of een vochtig washandje op het voorhoofd van het SLO.
- O Bij een flauwte volstaat het dat het SLO dat bij bewustzijn komt, even blijft liggen, geleidelijk rechtzit, na een tijdje opstaat.
- O Doorverwijzen indien de flauwte niet te verklaren is, de flauwte herhaaldelijk optreedt, er vermoedens zijn van hartproblemen en bij verwondingen
- O Indien je een SLO aantreft dat al flauwgevallen is en niet snel bij bewustzijn komt: BLS-procedure toepassen

Don't or FAIL!

- O Bij controle AH het SLO niet op de rug draaien (indien SLO op de buik ligt);
- O Bij controle AH hoofd niet AW-kantelen - controle < 5 seconden!
- O Bij (hervatten) ademhaling OK - SLO niet in stabiele zijligging leggen
- O 112 niet (laten) bellen onmiddellijk nadat SLO in stabiele zijligging ligt!
- O Geen/verkeerdelijk O2-toediening met wegwerpmasker of On Demand systeem!

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-03

Duikongeval (deco)

Foto

Mogelijke symptomen

De hulpverlener gaat uit van een duikongeval als de symptomen bij de duiker optreden binnen de 48u na de laatste duik met perslucht (of een ander ademgas).

Milde symptomen:

- Vermoeidheid (niet ivm de geleverde inspanning)/ zwakte
- Rode huiduitslag
- Huidjeuk (te vergelijken met vlooiën)

Ernstige symptomen:

- Abnormaal zwaktegevoel • Pijn (in de gewrichten)
- Tintelingen • Duizeligheid • Kortademigheid/ hoesten
- Gezichtsproblemen • Doofheid • Evenwichtsstoornissen
- Moeilijke gang • Verlammingen • Incontinentie
- Bewustzijnsverlies

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-03

ExNr

Naam

Duikongeval (deco)

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

Algemene eerste hulp bij duikongevallen (A03, A13, A14):

- verzamel de duikcomputer en het logboek van de duiker
- bewaar het duikmateriaal zonder het te demonteren
- hou de duiker warm en beschut tegen weersinvloeden

Bij milde symptomen van een decompressieziekte:

- geef 100% zuurstof (inhalatie),
- laat een goed bewust SLO 1 liter gasvrij water drinken
- contacteer de dichtstbijzijnde decompressiekamer.

Indien het SLO niet klachtenvrij is na 30 minuten of bij ernstige symptomen:

- idem behandeling milde symptomen (enkel een goed bewust SLO laten drinken);
- verwittig 112

Don't or FAIL!

- 112 (of decompressiekamer) niet (laten) bellen
- Geen plat water laten drinken (indien bewust en niet in shock)
- Niet denken aan/ verkeerde manipulatie zuurstoftoediening - inhalatie -!
- Duikcomputer niet opvagen (duikfles/ontspanner)
(Ook alle mededukers gaan mee - zelfs zonder symptomen)

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-05

Hypoglycemie/ diabetes

Foto

Mogelijke symptomen

Volgende symptomen komen niet allemaal gelijktijdig voor en kunnen van persoon tot persoon verschillen.

Neemt het SLO zelf waar:

- duizeligheid , flauwte tot bewustzijnsverlies • zweten
- beven • plotse hevige honger • geeuwen • troebel zicht
- hoofdpijn • hartkloppingen

Neemt de omgeving waar:

- wisselend humeur • bleekheid • uitgesproken zweten
- beven • concentratiestoornissen
- niet adequaat reageren (black out)

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-05

ExNr

Naam

Hypoglycemie/ diabetes

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

- O Probeer te weten te komen of het SLO lijdt aan diabetes.
 - O Geef een SLO met diabetes dat zich flauw voelt (maar goed bij bewustzijn is) snel werkende suikers zoals frisdrank of druivensuiker.
 - O Geef daarna nog een kleine snack (traag werkende suikers) zoals een boterham, een appel of yoghurt.
 - O Laat het SLO indien mogelijk zijn bloedsuikergehalte meten.
 - O Laat een SLO met hypoglycemie zijn medicatie (zijnde bloedsuiker-verhogende middelen waaronder glucagon en diazoxine) nemen als hij dat wilt en vraag om de dosis te respecteren.
 - O Geef zelf nooit medicatie.
- Alarmeer 112:
- als het SLO bewusteloos is of wordt (A1-15)
 - als de toestand van het SLO niet verbetert na eerste hulp

Don't or FAIL!

- O Bij bewust SLO; niet vragen: 'lijdt je aan diabetes
- O Bij bewust SLO: Geen suiker(s) geven!
- O Bij bewust SLO: Niet vragen naar moment laatste maaltijd
- O Geen/onvoldoende vitale parameters
- O Niet denken aan/ verkeerde manipulatie zuurstoftoediening - inhalatie -!

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-07

Hyperventilatie

Foto

Mogelijke symptomen

Een SLO dat hyperventileert herken je aan:

- een versnelde ademhaling, diep (zuchtend) of net oppervlakkig of gestokt
- onrust, angst
- duizelig, ijl in het hoofd, draaierig gevoel
- tintelingen in vingers, handen, lippen
- pijn of drukgevoel op de borst, hartkloppingen
- verkrampen van vingers (in strekking)

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-07

ExNr

Naam

Hyperventilatie

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

- O Breng het SLO naar een rustige plaats als dat mogelijk is.
- O Vraag omstanders om afstand te houden.
- O Stel het SLO gerust
- O Vraag om geleidelijk langzaam, gecontroleerd te ademen.
- O Geef het voorbeeld en laat het SLO jouw ademritme volgen.
- O Begeleid de ademhaling, bijvoorbeeld met de hand op de buik.
- O Als je zeker bent dat het gaat over hyperventilatie met psychische oorsprong, kan je aan het SLO vragen om in een zak of badmuts of eventueel in gesloten handen te ademen (rebreathing).
- O Bel 112 bij twijfel aan bvb "angina pectoris/hartaanval".
- O Verwijs door naar de huisarts bij een eerste geval van hyperventilatie.
- O Handel in functie van de aandoening.
- O Blijf bij het SLO tot het SLO terug normaal ademt.
- O Laat het SLO terug omgevingslucht inademen zodra het SLO rustiger is.

Don't or FAIL!

- O Het SLO niet vragen rustig te ademen
- O Verkeerd reageren op de techniek van ademen (rebreathing)
(Niet denken aan de psychische oorsprong,....)
- O Onmiddellijk toedienen van zuurstof ipv rebreathing (eigen) lucht

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-09

Chloorvergiftiging

Foto

Mogelijke symptomen

De eerste tekens verschijnen enkele minuten na het inademen van de chloordampen:

- irritatie van de ogen, de neus en de keel
- pijn ter hoogte van de bovenste luchtwegen bij ademen
- hoesten
- kortademigheid
- misselijkheid en braken

In zeer ernstige gevallen

- blauw kleuren van de huid
- benauwdheid door zwelling van de stembanden
- strottenhoofdcramp

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-09

ExNr

Naam

Chloorvergiftiging

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

O In zeer ernstige gevallen:

- blauw kleuren van de huid
- benauwdheid door zwelling van de stembanden
- strottenhoofdcramp

O Wees alert voor klachten van meerdere zwembadgasten.

O Evacueer de zwembadgasten uit het zwembadhal bij chloorvergiftiging.

O Let op eigen veiligheid.

O Verlucht eerst het zwembad: open de (nood)deur naar buiten, vensters.

O Alarmeer onmiddellijk 112.

O Laat de bewuste SLO(s) in een aparte ruimte een comfortabele houding aannemen en geef zuurstof (inhalatie).

Opgelet: Een natte zakdoek voor de mond helpt tegen rook, maar niet tegen de inademing van chloorgas.

Don't or FAIL!

O Niet of te laat alarmeren (andere badgasten) - evacueren!

O Niet te laat denken aan ventilatie van de ruimte!

O Niet denken aan/ verkeerde manipulatie zuurstoftoediening - inhalatie -!
(Geen zuurstof aan de meest ernstige SLO(s))

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-11

COPD en astma

Foto

Mogelijke symptomen

De meest kenmerkende symptomen van COPD en een astma-aanval zijn:

- moeilijk of piepend ademhalen
- kortademigheid (kort van adem, snel in ademnood)
- hoesten, soms van slijmen
- vaak bewegen de neusvleugels bij het ademen
- soms bewegen schouders mee bij het ademen
- angst, onrust
- versnelde hartslag of hartkloppingen
- soms is er blauwverkleuring van vingernagels, lippen, neus

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-11

ExNr

Naam

COPD en astma

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

- O Stel het SLO gerust.
- O Vraag het SLO zo rustig mogelijk te ademen.
- O Laat het SLO rusten, vermijd inspanning.
- O Laat het SLO de houding aannemen die voor hem het meest comfortabel is (zittend, half zittend, staand), vb voorovergebogen zitten, ellebogen op tafel
- O Maak eventueel knellende kledij losser.
- O Laat het SLO eigen medicatie gebruiken (bijvoorbeeld een puffertje).
- O Dien een COPD-patiënt zuurstof toe (max 5l/ minuut).
- O In de acute setting van een verdrinking, mogen COPD- en astmapatiënten 100% O2 inhaleren.
- O Alarmeer 112 als
 - het SLO dit zelf vraagt
 - het SLO het bewustzijn verliest
 - de vingernagels, lippen of neus blauw verkleuren
 - de medicatie na 5 minuten nog niet aanslaat

Don't or FAIL!

- O SO laten bewegen - niet geruststellen en niet vragen rustig te ademen
- O Niet vragen naar of zelf medicatie "puffer" toedienen!
- O Geen aandacht voor een gemakkelijke ademhouding en vrije luchtweg
- O Niet of laattijdig dringende medische hulp vragen indien nodig!
- O Niet denken/ te veel (> 5l/min) aan zuurstof(debiet) geven - inhalatie!
- O Niet bewust: Niet denken aan, verkeerde manipulatie zuurstoftoediening - inhalatie -!

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-13

CAGE

Foto

Mogelijke symptomen

Bij CAGE is het ziektebeeld vaak moeilijk te onderscheiden van een decompressieziekte. Het is volledig vergelijkbaar met een beroerte (CVA).

- plotse verlamming, eenzijdige en ook lokale verlammingen
- bewusteloosheid
- evenwichtsstoornissen, blindheid, spraak-, geheugen- en gevoelsstoornissen kunnen optreden
- stuiptrekkingen
- duizeligheid
- gezichtsstoornissen,

pijn in borst

- desoriëntatie
- extreme vermoeidheid

De ademhaling kan stoppen, shock kan optreden evenals hersenletsels (tot hersendood) als getroffen hersenzones langer dan 3 minuten zonder zuurstof blijven.

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-13

ExNr

Naam

CAGE

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

Algemene eerste hulp bij duikongevallen (A03, A13, A14):

- verzamel de duikcomputer en het logboek van de duiker
 - bewaar het duikmateriaal zonder het te demonteren
 - hou de duiker warm en beschut tegen weersinvloeden
- O Controleer bewustzijn en ademhaling en blijf bij het SLO.
- O Alarmeer 112.
- O Voer de FAST-test uit bij bewust SLO met het vermoeden van "CAGE"
- Face (Gezicht). Vraag het SLO om te lachen of de tanden te laten zien. Scheefstand of afhangende mondhoek?
 - Arm. (Arm) Vraag het SLO om met gesloten ogen beide armen (of benen) voorwaarts horizontaal te heffen met de handpalmen naar boven. Een verlamming of ongelijke beweging?
 - Speech (Spraak). Stel een eenvoudige vraag of laat een zin herhalen. Moeite met spreken?
 - Time (Tijd). Neem de tijd op of achterhaal hoelang de klachten reeds duren. Snelle medische behandeling (< 3u) vergroot de kans op herstel
- O Laat het SLO rusten in een comfortabele houding, halfzittend, benen horizontaal en romp 30° hellend.
- O Geef het SLO 100% zuurstof (inhalatie).

Don't or FAIL!

- O Geen FAST-test uitvoeren
- O 112 niet onmiddellijk (laten) bellen na (positieve) FAST-test
- O Niet denken/ onvoldoende aan zuurstof(debiet) geven - inhalatie!
- O Medicatie voorstellen

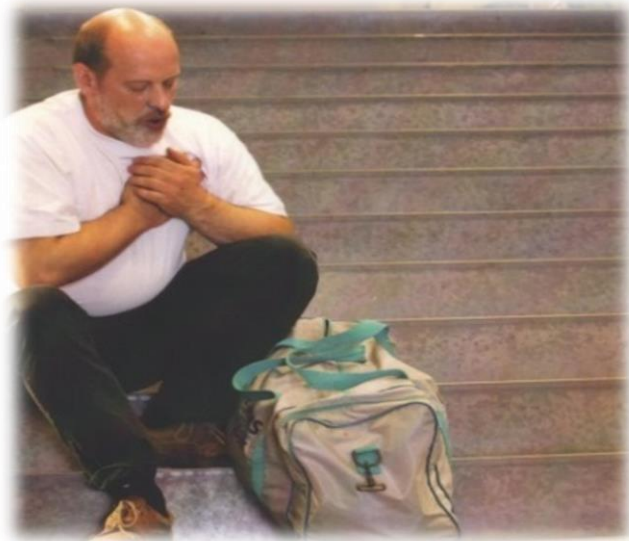
Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-02

Angina pectoris en hartinfarct

Foto

Mogelijke symptomen

Hét signaal: drukkende pijn en een beklemmend gevoel in de borstreek, ook bij rust

Vaak eveneens:

- uitstralende pijn naar de LI- of de RE-arm, de rug, de nek, de schouders of de maagstreek
- kortademigheid
- bleke of grauwe huidskleur, blauwverkleuring aan lippen of vingernagels
- zweten en angst
- misselijkheid, maaglast

Slechts soms verliezen de SLO hun bewustzijn

De eerste ziekteverschijnselen bij angina pectoris en een lichter infarct zijn identiek.

Bij verder onderzoek, met name ECG- en labo-onderzoek, zijn er bij een hartinfarct afwijkingen merkbaar.

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-02

ExNr

Naam

Angina pectoris en hartinfarct

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

- O Laat het SLO de inspanning stoppen, adviseer van zo rustig mogelijk te blijven.
- O Stel het SLO gerust.
- O Alarmeer 112 indien:
 - de pijn op de borst optreedt in combinatie met één of meerdere andere symptomen
 - de pijn op de borst langer duurt dan 10 minuten
 - de pijn kortstondig is maar meermaals per uur opsteekt
- O Doorverwijzen indien geen aanleiding tot de 112 te bellen.
- O SLO in een comfortabele houding, voorkeur halfzittend maar dwing het SLO niet.
- O Geef 100% zuurstof (inhalatie).
- O Bereid de reanimatie voor (AED en zakmasker halen).
- O Op verzoek van SLO zijn medicatie innemen - Dosis te respecteren.
- O Geef zelf geen medicatie.

Don't or FAIL!

- O Slechts 3 (of minder) specifieke symptomen herkennen (kunnen opnoemen)
- O 112 niet (laten) bellen en/of SLO niet geruststellen
- O SLO met hartinfarct op de rug leggen (of stabiele zijligging)
- O Niet denken aan/ verkeerde manipulatie zuurstoftoediening - inhalatie -!
(Ook nooit zelf (redder) medicatie toedienen!)

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-04

Electrocutie

Foto

Mogelijke symptomen

De omstandigheden kunnen wijzen op een ongeval met laagspanning waarbij het SLO (kan):

- bewusteloos zijn
- ademhalingsproblemen of ademhalingsstilstand vertonen
- hartritmestoornissen hebben of een hartstilstand

- Vaak heeft het SLO brandwonden op de plaats waar het SLO contact had met de stroombron (bijvoorbeeld de handen) en waar de stroom het lichaam verliet (bijvoorbeeld de voeten).
- Er kunnen ook inwendige brandwonden zijn.
- Het SLO kan eveneens ernstige spierkrampen hebben.
- Het SLO kan ook als gevolg van, zich verwonden.
- De nieren kunnen hun filterfunctie verliezen.

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-04

ExNr

Naam

Electrocucie

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

- O Creëer eerst een veilige situatie voor hulpverlener en SLO
- O Raak het SLO niet aan als deze nog contact heeft met de elektrische stroom.
- O Vermijd water.
- Onderbreek eerst de stroom door:
 - de stekker van het elektrische toestel uit het stopcontact te trekken
 - de smeltzekeringen te verwijderen of de automatische zekering uit te schakelen
 - de hoofdschakelaar uit te zetten
 - Zorg dat de stroom niet terug kan ingeschakeld worden.
- O Als de stroom niet kan uitgeschakeld worden, probeer dan het SLO en de stroombron van elkaar te verwijderen.
 - Isoleer je van de grond (rubberschoenen, rubberen mat, op Tf,-boek staan,...).
 - Isoleer jezelf van het SLO (handschoenen of houten stok om de stroombron van het SLO te verwijderen).
- O Wacht op professionele hulpverleners indien dit niet mogelijk is.
- O Als de situatie veilig is, controleer je het bewustzijn en de ademhaling.
- O Handel volgens je bevindingen (zie Brandwonden en BLS-principes).

Don't or FAIL!

- O Denkt niet aan (eigen) veiligheid (droge isolatie) / stroombron te onderbreken!
- O Geen (onvoldoende) aandacht inwendige letsels
- O Niet of laattijdig dringende medische hulp (112) vragen!
- O Bij "zichtbare" brandwonden - Niet denken aan koelen met stromend water!
- O Geen aandacht vitale parameters - Niet denken aan zuurstof - Inhalatie - !

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-06

Verstikking

Foto

Mogelijke symptomen

Milde luchtwegbelemmering

- het SLO kan antwoorden op de gestelde vraag
- het SLO kan nog spreken, effectief hoesten of ademen

Ernstige luchtwegbelemmering

- het SLO kan NIET antwoorden (knikt misschien met het hoofd)
- het SLO kan niet hoesten of ademen
- het SLO maakt hoestbewegingen zonder geluid (geen effectieve hoest)
- het hoofd van het SLO kan blauw worden
- het SLO verliest geleidelijk het bewustzijn

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-06

ExNr

Naam

Verstikking

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

Vraag: "Ben je aan het stikken?".

Als het SLO nog ademt en effectief hoest:

- moedig het SLO aan om te blijven hoesten, maar doe verder niets

Als het SLO niet effectief hoest en bij bewustzijn is:

- geef 5 rugslagen (zie Techniek rugslagen)
- controleer of de slagen de luchtwegbelemmering hebben opgeheven
- geef 5 buikstoten (zie Techniek buikstoten)
- als de luchtwegbelemmering nog steeds bestaat; wissel de 5 rugslagen met 5 buikstoten af

Een kind jonger dan één jaar (en zwangere vrouwen) geef je borstcompressies in plaats van buikstoten. Bij een kind tracht je borstcompressies en rugslagen te geven met het hoofd naar beneden gericht.

Verwijs het SLO door naar een arts als de luchtweg terug vrij is. Er is kans op beschadiging van inwendige organen of complicaties door een restant in de luchtpijp.

Als het SLO het bewustzijn verliest:

- leg het SLO voorzichtig op de grond
- laat 112 bellen of bel zelf
- start de reanimatie (volwassene/kind/baby)

Don't or FAIL!

- Verkeerde volgorde van toegepaste reddingstechnieken (eerst rugslagen!)
- Slechte techniek rugslagen/buikstoten (Heimlich)
- Geen buikstoten bij (zichtbaar) zwangere vrouw en kind <1jaar!
- Bij bewustzijnsverlies Niet of laattijdig start REA / Niet dringend 112!
- Niet denken aan/ verkeerde manipulatie zuurstoftoediening - inhalatie -!

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-08

TIA en CVA/ beroerte

Foto

Mogelijke symptomen

De symptomen treden plots op en zijn afhankelijk van de plaats en grootte van het deel van de hersenen dat getroffen wordt.

Onderstaande symptomen komen NIET steeds allemaal voor:

• bewustzijnsstoornissen: slaperigheid, verwardheid, afwezigheid, opwinding, onrust, bewusteloosheid • soms duizeligheid, onzekere gang, braakneigingen (beeld van dronkenschap) • soms hoofdpijn • soms verminderd gezichtsvermogen en gehoor • vaak een scheve mond, moeilijk spreken of slikken • gevoels-stoornissen, spierzwakte of verlammingen aan één zijde van het aangezicht of lichaam

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-08

ExNr

Naam

TIA en CVA/ beroerte

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

- O Controleer bewustzijn en ademhaling en blijf bij het SLO.
- O Alarmeer 112.
- O Voer de FAST-test uit bij bewust SLO om het vermoeden van een beroerte
- O Ga er vanuit dat het SLO een beroerte heeft als:
 - Hij/Zij één of meerdere opdrachten niet kan uitvoeren.
- **Face (Gezicht).** Vraag het SLO om te lachen of de tanden te laten zien.
Scheefstand of afhangende mondhoek?
- **Arm.** (Arm) Vraag het SLO om met gesloten ogen beide armen (of benen) voorwaarts horizontaal te heffen met de handpalmen naar boven. Een verlamming of ongelijke beweging?
- **Speech** (Sprak). Stel een eenvoudige vraag of laat een zin herhalen.
Moeite met spreken?
- **Time** (Tijd). Neem de tijd op of achterhaal hoelang de klachten reeds duren.
Snelle medische behandeling (< 3u) vergroot de kans op herstel
- O Laat het SLO rusten en geen inspanning meer doen.
- O Ondersteun het SLO indien het SLO moet verplaatst worden.
- O Plaats het SLO in een comfortabele houding.
- O Blijf rustig tegen het SLO praten. Houd er rekening mee dat het SLO soms heel moeilijk of niet kan praten en angstig is.
- O Geef het SLO 100% zuurstof (inhalatie)

Don't or FAIL!

- O Niet of verkeerd inschatten van mogelijke aandoening
- O Bij twijfel geen FAST-techniek toepassen
- O Laattijdig hulpdiensten inroepen na positieve FAST-test
- O Medicatie voorstellen!
- O Niet denken aan/ verkeerde manipulatie zuurstoftoediening - inhalatie -!

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-10

Allergie

Mogelijke symptomen

Foto

Allergische reacties van de huid

- een rode, gezwollen huid (plaatselijk of meer verspreid over het lichaam)
 - jeuk
- vaak ook:
- kleine of grote bultjes op de huid die soms samengesmolten zijn tot grote verhevenheden
 - blaasjes op de huid
 - een droge en schilferige huid of net een vochtige huid
 - een geïnfecteerde huid (met wondvocht of korsten of puistjes)
 - een prikkelend of brandend gevoel

Allergische reacties van het ademhalingsstelsel

- overdreven niesbuien, hoesten
- een jeukende neus, een waterige neusloop of een verstopte neus
- rode, jeukende, tranende ogen
- hoofdpijn, vermoeid, lusteloos

Allergische reacties tgv opzwellling van de keel:

- ademhalingsmoeilijkheden
- hees
- slikproblemen
- een piepende ademhaling en een stikkend gevoel
- bewustzijnsverlies

Indien bijkomende Anafylactische shock

- plots flauw of onwel worden
- soms duizeligheid en hoofdpijn
- rode of roze huid
- eventueel opgezwollen gezicht (oedeem)
- soms piepende ademhaling, verstikkingsgevoel
- soms jeuk
- soms misselijk, braken, diarree
- eventueel suf, verward, bewusteloos

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-10

ExNr

Naam

Allergie

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

- O Laat het SLO medicatie (een antihistaminicum) door arts voorgeschreven.
- O Verwijs het SLO door naar een arts als
 - de klachten erg hinderlijk zijn (bijvoorbeeld om te slapen)
 - de reactie voor de eerste keer voorkomt
 - huidletsels voorkomen in combinatie met een algemeen ziektegevoel, de huid geïnfecteerd is, de (eventueel milde) huiduitslag niet vermindert
- O Alarmeer 112 bij tekenen van een snel opkomende allergische reactie
 - Zoals: • ademhalingsmoeilijkheden - • heesheid - • onwel worden
 - buikkrampen • jeuk/rood over heel het lichaam • bewustzijnsverlies
 - een anafylactische shock (en geef 100% zuurstof inhalatie)
- O Bij ademhalingsmoeilijkheden:
 - zoek meest comfortabele houding (zittend, half, zittend, staand)
 - maak eventuele knellende kledij losser en geef 100% zuurstof (inhalatie)
- O Bij hooikoorts:
 - adviseer binnen te blijven en ramen en deuren te sluiten
 - adviseer een bril te dragen buitenshuis
- O Bij insectenbeet in de keel:
 - alarmeer 112 • laat het SLO op ijs zuigen of koel de mond met koud water
 - laat het SLO dat een auto-injector (met adrenaline) heeft, deze gebruiken
 - Verwijder zo snel mogelijk een angel die in de huid steekt (C8).

Don't or FAIL!

- O Slechts 2 (of minder) symptomen kunnen opnoemen
- O 112 niet (laten) bellen bij levensbedreigende allergische reactie!
- O Niet vragen naar medicatie (vb auto-injector) van het SLO
- O Geen zuurstof geven bij ademhalingsproblemen.

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-12

Epilepsie

Mogelijke symptomen

Foto

• Een plaatselijke overprikkeling van de hersenen komt tot uiting door ongecontroleerde, doellose bewegingen van een arm, een been of het hoofd (bvb friemelen met de handen, mondbewegingen, over de buik wrijven, drentelen) of abnormale waarnemingen (zoals lichtflitsen zien, geruis horen, een rare smaak in de mond proeven). Er is soms een bewustzijnsverandering.

• Een volledige overprikkeling kan een grote of kleine aanval tot gevolg hebben:

- Bij een grote aanval valt het SO bewusteloos, verkramp heel het lichaam en treden er schokken op die tot enkele minuten kunnen aanhouden. De ogen staan vaak open en zijn weggedraaid. Het SO kan op de tong bijten, ook urine of stoelgang verliezen. Nadien ontspannen de spieren zich weer en keert het bewustzijn langzaam terug. Vaak is het SO moe en herinnert het zich niets van de aanval.

Vaak gaat een **aura** (een vreemd gevoel van onwel zijn, een vreemde smaak of geur, een versterkt angstgevoel) een aanval vooraf.

- Bij een kleine aanval lijkt het SO er even niet bij te zijn. Er is een verminderd bewustzijn maar het SO valt niet. Vaak wordt de aanval niet opgemerkt door omstanders.

Aanwijzingen: het hoofd dat even knikt, de spraak die enkele seconden stopt, een wezenloze blik (staren), enkele schokken in de arm, knipperen met de oogleden, zuig- en kauwbewegingen.

Een kleine aanval komt het meeste voor bij kinderen.

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-12

ExNr

Naam

Epilepsie

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

O Enkel bij een grote aanval is eerste hulpverlening nodig = Blijf kalm!

O Bescherm het SLO:

- plaats een kussen onder het hoofd of ondersteun het hoofd.
- probeer het hoofd, de armen of benen NIET stil te houden)
- verwijder voorwerpen waar het SLO zich kan aan kwetsen
- voorkom het inademen van water

O Tracht "NIET" om iets tussen de tanden te steken/

(kans op gebitsbeschadiging, verstikking, bijtewonden voor de hulpverlener).

O Geef 100% zuurstof (inhalatie),

O Registreer kenmerken van de aanval (tijdsduur en reacties van de aanval).

O Tracht de voorgeschiedenis van epilepsie te weten te komen van het SLO

O Als het SLO na de aanval bewusteloos blijft: controleer dan de ademhaling. O Een bewusteloos, normaal ademend SLO leg je in stabiele zijligging.

Bel 112 als

- Een eerste epileptische aanval of niemand uit de omgeving het SLO kent
- het SLO bewusteloos blijft of de aanval langer duurt dan 5 minuten
- er telkens opnieuw een grote aanval begint
- het SLO onder invloed is van alcohol of drugs
- de aanval gepaard gaat met hoge koorts
- het SLO ernstig gekwetst geraakt tijdens de aanval

Don't or FAIL!

O Hoofd niet beschermen en/of voorwerp in de mond steken (bij schokken)!

O Bij schokken: Proberen hoofd, armen benen stil te houden

O 112 niet (laten) bellen indien opnieuw grote aanval met ernstige letsels

O 112 niet (laten) bellen indien aanval > 5 min duurt.

O Niet denken aan/ verkeerde manipulatie zuurstoftoediening - inhalatie -!

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-14

Longoverdruk

Foto

Mogelijke symptomen

De symptomen van longoverdruk komen meestal onmiddellijk voor tijdens het bovenkomen.

Denk aan longoverdruk bij:

- duizeligheid
- tintelingen in handen
- desoriëntatie, paniek
- pijnlijke, moeilijke ademhaling met hoesten
- blauwe lippen
- soms (helder rood) bloed spuwen, bloederig schuim
- soms bewustzijnsverlies

Bij pneumothorax zijn bijkomende symptomen:

- een plotse, scherpe pijn in de borstkas
- de borstkas beweegt asymmetrisch bij het ademen
(aan de zijde van de klaplong zet de borstkas minder uit)
- snakken naar adem, gejaagde ademhaling (snel, oppervlakkig)
- soms onderhuids sneeuwkrakers in hals, schouders
(vergelijkbaar met het geluid en gevoel dat verse sneeuw geeft als je er op loopt, op deze plaatsen ook een lichte zwelling tgv de lucht)
- desoriëntatie, paniek

Bij luchtembolie zie CAGE

Evaluatieblad EHBO Redder

Aandoeningen/O2-problematiek

A-14

ExNr

Naam

Longoverdruk

A

B

C

D

Aandachtspunten bij dit type ongeval/letsel

Algemene eerste hulp bij duikongevallen (A03, A13, A14):

- verzamel de duikcomputer en het logboek van de duiker
- bewaar het duikmateriaal zonder het te demonteren
- hou de duiker warm en beschut tegen weersinvloeden

O Installeer het SLO in een comfortabele positie.

Bij longoverdruk en pneumothorax is dit meestal een halfzittende houding (benen horizontaal en romp 30° geheld).

O Laat een pneumothorax-SLO bovendien lichtjes schuin op de gewonde zijde liggen om door de andere long goed te kunnen ademen.

O Geef 100% zuurstof (inhalatie).

O Als het SLO het bewustzijn verliest, controleer dan de ademhaling.

O Een bewusteloos SLO dat normaal ademt, plaats je in stabiele zijligging, bij een pneumothoraxpatiënt op de zijde van de klaplong. Zo kan de long aan de andere kant nog instaan voor de ademhaling.

Don't or FAIL!

- O Geen correcte diagnose kunnen stellen - houding ifv type longoverdruk
- O Drinken geven (indien SHOCK!)
- O Niet denken/ onvoldoende aan zuurstof(debiet) geven - inhalatie!
- O Niet of laattijdig dringende medische hulp (112) vragen!
- O Te weinig observeren - geen CPR (verkeerd) toedienen indien nodig